

ÕIGUSKANTSLER

Pille Tees
Eestimaa Loomakaitse Liit
pille@loomakaitse.eu

Teie 22.12.2011 nr
Õiguskantsler 27.01.2012 nr 7-5/120137/1200459

Seisukoht õigusrikkumise puudumise kohta Ulukid tiheasustusalal ja nende arvukuse reguleerimine

Lugupeetud Pille Tees

Täna Teid avalduse eest, milles tõstasite küsimuse kohalike omavalitsuste tegevuse õiguspärasusest linna sattunud ulukite arvukuse reguleerimisel.

Täpsemalt osutasite näitena kahele omavalitsusele – Viljandile ja Kuressaarele – mis on koostöös kohaliku jahiseltsi jahimeestega asunud linna sattunud või seal alaliselt elavate ulukite, peamiselt rebaste, arvukust piirama. Teie hinnangul ei ole looduslikust keskkonnast linna sattunud metsloomadega seonduvate probleemide lahendamine, eelkõige nende püüdmine ja surmamine, kohaliku omavalitsuse pädevuses. Teie hinnangul on kaheldav ka kohaliku omavalitsuse sisuline pädevus haigete loomade tuvastamisel ja nende osas asjakohaste sammude võtmisel. Lisaks tõite välja, et tiheasustusalal tulirelvaga loomade püüdmine ja hukkamine võib olla ohtlik seal elavatele inimestele.

Analüüsinud Teie tõstatatud küsimust, ei tuvastanud ma asjaolus, et kohalikud omavalitsused on otsustanud nende territooriumile sattunud ja seal elavate ulukite arvukust piirata, iseenesest õigusrikkumist. Minu hinnangul ei ole välistatud, et kohaliku omavalitsuse territooriumile sattunud ulukite, eelkõige sinna püsivalt elama asunud ulukite elukohtade ja arvukuse piiramise küsimused võiksid kohaliku elu küsimusena teatud piires kuuluda kohaliku omavalitsuse pädevusse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (KOKS) § 6 lg 3 p 2 alusel. Kuigi kohaliku omavalitsuse korralduse seadus (ega ka muud seadused) ei näe kohalikule omavalitsusele otsesõnu ette pädevust oma territooriumil tiheasustusalale sattunud ulukite arvukuse reguleerimiseks, siis tuleb silmas pida, et KOKS § 6 lõigetes 1–2 toodud pädevuste loetelu ei ole ammendav. Kohalikul omavalitsusel peab olema õigus lahendada ka neid tunnustelt kohaliku elu küsimusi, mida seadused ei nimeta. Minu hinnangul võib kohaliku omavalitsuse territooriumi tiheasustusalale alaliselt elama asunud ulukite arvukuse kontrolli all hoidmine kujutada endast taolist kogukonna ühishuve puudutavat kohaliku elu küsimust. Eeltoodust lähtuvalt ei pea ma vajalikuks kõnealusel küsimuses täiendava sisulise menetluse algatamist.¹

¹ Siinjuures pean siiski oluliseks rõhutada, et kohalikud omavalitsused ei või rikkuda põhiseaduse § 3 lõikest 1 tulenevat põhimõtet, et põhiõiguste piiranguid nad kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest tuleneva tildpädevuse alusel kehtestada ei saa.

Nõustun siiski Teiega, et metsloomadega seonduv kuulub looduskaitseadusest ning loomatauditõrje seadusest tulenevalt teatud osas ka teiste ametiasutuste (nt Keskkonnaamet, Veterinaar- ja Toiduamet, Päästeamet) pädevusse. Sellest johtuvalt on minu arvates vajalik oma territooriumil ulukite arvukust piirata otsustanud kohalike omavalitsuste pädevuse selgem piiritlemine suhetes teiste ametiasutustega, kelle kompetentsi ulukitega seonduvad küsimused samuti kuuluvad.

Mis puutub tiheasustusalal ulukite püüdmisesse ja surmamisse tulirelvadega, siis nõustun, et selline tegevus võib kujutada ohtu tiheasustusalal elavatele isikutele ja nende varale. Minu hinnangul vajab jahimeeste kaasamine tiheasustusalal ulukite arvukuse reguleerimisse, sh küsimus, kas ja millistel juhtudel ning milliseid turvameetmeid kasutusele võttes on tiheasustusalal põhjendatud ja lubatud loomade surmamine jahitulirelvast, põhjalikumalt läbimõtlemist ja selgemat reguleerimist.

Edastasin oma eeltoodud seisukohad keskkonnaministrile, regionaalministrile ja põllumajandusministrile ning palusin nende tagasisidet minu tõstatatud võimalikele probleemkohtadele hiljemalt 16.03.2012. Samuti palusin ministritel edastada koopia oma seisukohtadest ka Teile.

Lisan käesolevale kirjale ka koopia oma keskkonnaministrile, regionaalministrile ja põllumajandusministrile saadetud kirjast.

Tänan Teid veel kord minu poole pöördumast.

Austusega

/allkirjastatud digitaalselt/

Indrek Teder

Lisa: Kiri keskkonnaministrile, regionaalministrile ja põllumajandusministrile, 4 lehel